

برنجی سنہ - نسخہ ۵۱

چهارشنبه

صفحہ ۲۰۱

بر نسخہ سی ۱ غرو شد در.

بر نسخہ سی ۱ غرو شد در.

مجمع مؤلفین

مرکزی ابو السعود جادہ سندہ ۱۸ نومرولو دکاندر.
کوندربلہ جک اوراقی معلم نامنہ اوراہ کوندربلیدر.
پوسنہ اجرقتی ویرلماش مکاتیب قبول اولغاز.

استانبول ایچون آہونہ بازماز. بوغاز ایچی داخل اولدینی
حالدہ خارج ایچون بر سنہ لک آہونہ بدلی — پوسنہ
اجریتلہ برابر — یاریم عثمانلی لیراسیدر.

فی ۱۸ محرم سنہ ۱۳۰۶

(معارف نظارتینک رخصتیہ ہفتہ در دفعہ نشر اولنور)

فی ۱۴ ایلول سنہ ۱۳۰۴

اسلاف شعر امزدن يك چوغی قدیم و تأخیر تموز ناستند
تكملاً حدی تجاوز ایشلردر. شاعر حکیم قوجه راغبك دیواننده
كاشکی شویله بیتلر بولمیدی !:

خبی دمدر آندی طوندی زانف دلبردن صبا
سنده وار عشاق ایچون برنازه تل ای شانه ات
کورسه اغیار ایله جانا سنی همزم شراب
عاشقك بغری کبابه تب غیرته دوز
بین غبار رهن توتیای چشم امید
مرجع اشهب صبحه کورر پیاده لکی
بویله تشویشلر ضعف تألیفی انتاج ایدر.
(مابعی وار)

ترتیب اللسان

«سافری ترزینه مدار اوله یله جك عربی، فارسی بر طالع تعبیرات
و اصطلاحاتی حاوی مجموعه در.»

قسم عربی

ابو تراب — حضرت امام علیک بر عنوان عالیه سیدر. بابا
دیک اولان (اب) بویله برلرده ملازمت و صاحبیت معناسنی
متضمن اولور. (ابو تراب) ملازم تراب و یا صاحب تراب دیمکدر.
بوراده ابوت حقیقه تصور اوله ماق طبعیدر. (ابو هریره)
کبی کنیه لر دخی بوقیلدندر.

کتب سیر و احادیثه مسطور اولدینی اوزره برکون سید
المسلین افندمز حضرت مرآتضای مسجد شریفده تراب اوزرنده
یا تش بولجه یانه یا قلاشوب مبارک اللریله وجودندکی توزی
طوبراغی بالا زاله کندینسی مظهر نوازش ایلدکن صکره «قم یا
ابا تراب! قم یا ابا تراب!» خطاب مکررله سمع سامینسی تشدیف
بیوردقلرندن برکنیه سده (ابو تراب) اولمشدر.

بوتلطیف مخصوص رسالت نباهیدن فوق العاده نمون اولمش
اولان حضرت امام (ابو تراب) کنیه سنی (ابو الحسن) (ابو
الریحانین) کبی سائر کنیه لرندن زیاده سور ایدی.
بعض ارباب محبت تبرکا (ابو تراب) ایله تکی ایشلردر.
(ابو تراب نخشی) (ابو تراب الرمی) رجال الهمدن معدوددرلر.

رابع الاسلام — (جامع القرآن) (ذی النورین) کبی حضرت
عثمانه عنوان اولمشدر. «اظهار اسلام ایلدنلرک دردنجیسی» دیمکدر.
روایت صحیبه کوره اشرف الانبیا افندمز اولاً حضرت
ابو بکر، ثانیاً حضرت علی، ثالثاً جناب زید بن حارثه، رابعاً
جناب عثمان ایمان ایشلدر. حتی عثمان اسلامده کبی بودرجه سابقیتی
«انی لرابع اربعة فی الاسلام.» کلامیله بیان بیورمشدر.

(ایشلدر عالمك بود و نبودندن فراغ) [*]
(دل نه عقباسن خیال ایلر نه دن یاسن بیلیر)

کبی بعض اشعارده «عقی» نك «دنیا» دن مقدم ایراد ایدلسی
مانع تناسب عد اولنه ماز.

بوراده «لف و نشر مرتب» طریقله «عقی» «بود»، «دنیا»
«نبود»، «مقابل ایراد اولمشدر. ترتیبه رعایت ایدلمه رك :

(دل نه دنیا سن خیال ایلر نه عقباسن بیلیر)

دنیش اولیدی واقعا وزن و قافییه خلل گلزدی، فقط ذوقه
مغایر دوشردی، چونکه «خیال انك» عقبایه، «نیک» ایسه
دنیا به مناسبدر. دنیا کورنیور. عقی کورنیور. دنیا عالم شهادتدر.
عقی عالم غیبدر.

برینه کوره «اعلادن ادنا به نزل» دخی تناسب لوازمندن
اولور. مثلاً «ناظر باشا حضرتلری نظارتك اك متعین مأمورلرله
کلدیله» دینلیر.

تناسب لفظی — کلمات سهوات و عذوبته تلفظ اولنه حق
صورتده ترتیب ایدلمه کله تحقق ایدر:

سرو و سمن — سنبل و شببو — شیر و شکر — روباه و شیر
— جنك و جدال — درد و بلا — آتش و بنه — سنك و سبو.

تناسب معنوی مختل اولنجیه تناسب لفظینك او قدر اهمیتی
قالیه جفتدن تناسب لفظی به اینجی درجهده اعتنا ایدلمك اقتضا
ایدر. مع مافیقه قدیم و تأخیرنده بآس کورلیه جك کلامده تناسب
لفظی به رعایت اولنق لازمه دندر. مثلاً «سیم وزر» تعبیری
تلفظیه اسهل و اعذب کورنك جهتیله — اورنده برداعیه اولمادی
صورتده — «زر و سیم» تعبیرنه ترجیح اولنورسده «اغنام اولنان
زر و سیم بین الغزاة عادلانه تقسیم اولدی.» کبی عبارلرده «سیم
وزر» بدل «زر و سیم» دینلکدن کلفتمزجه بر سمیع حصوله
کلدیکی کوریلنجیه بریکنی اونه کنه مرجع طومتق ایستیلره برشی
دینلهمز.

شعرده «ضرورت وزن و قافییه» ناسنه اجرا ایدلمه جك
تقدیمات و تأخیراتده حاکم سلیقه شاعرانه در. بو خصوصده :

(بالای شاعری و اباده ضرورت وزن)

(دها بالاسی آنك اضطراب قافییه در)

مضمونه ماصدق اولانلر يك چوقدر. شعر سویله جكم دیه بی-
چاره کتاتی زبر و زبر ایتکده معنی یوقدر. نفی بیله برقصیدم سنك
نهایتمده نفسنه خطابا :

(هوس لاف و کذافی ایلله کیم قافییه نك)

دیور.

[*] بیت شاعر مشهور هرسلکی عارف حکمت بك افندبکدر.

(ترز) ککیش ککیش نفس آلهرق عاشقنی قوللریله ایسه
صیقوردی. اخذیار ایدیوردی. اینجه، یومیشاق بورون قاباقلرنده
عصبی ضربات خفیفه حاصل اولیوردی.

ینه دیوردی که:

« بنی نه قدر کوتو ایندیکرینی تصور ایدمه منرسین. بنی بر
مراتی، بریالاغی ایندیلر... عادی لطفلریله بکافس آلدیمدیلر.
نصل اولیورده حالا طامارلرده قان بولنیور آکلایمورم...
کوزلری بره اکدم، آنلر کی مغموم برچهره احماله پیدا ایندم،
آنلرک روحسز یاشایسیرلرینه اشتراک ایندم. سن بنی کوردیکلک
وقت بر احمقه بکرمه یوردم، اویله دکل؟ آغیر ایدم، ازلش،
سرملشش ایدم. آرتق هیچ بر شیده امیدم قلامش ایدی، بر
کون کندمی (سن) نهرینه آتق تصورنده بولیوردم... لکن
بوقوردن اول نه حدتلی کیهل کیهلردم! آشاغیده، (ورنون) ده
صوغوق اوطنمده فریادی ضبط آتک ایچون یاصتیممی ایصیرر-
دم، دوکنوردم، تقسمه قورقاق، آلیقاق معاملهمی ایدردم. قاتم
بنی یاقیوردی، وجودی یارده لیمه جک ایدم، ایکی دفعه قاجوب
اوکمه کله جک طرفه کیتک ایستدم، جسارتم برنده دکل ایدی.
کوشک خیر خواهلاریله، مستکره شفقتلریله بنده حیوانجهسته بر
مطیعلم حاصل ایتشیرلر ایدی. آرتق یالان سونلکه باشلادم،
متصل یالان سویلدم. اوراده اورمق، ایصیرمق خولیا سنده
بولندینغ حالده غایت حلیم، غایت سکوتی اولهرق قالدیم.»

کچ قادن طور یور، نلی دوداقلرنی (لوران) ک کردنسه
تماس ایندیریوردی. بر آز سکوتدن صکره دیوردی که:

(قامله) زوجه اولغه نیچون راضی اولدینغمی بیلهم. استخفا.
فکارانه بر قیدسزلقله مخالفتده بولندیم. بوجوجق مرحمتی جاب
ایدیوردی. کندیسيله اوینادینغ وقت بارماقلر مک چاموره باتیور
کبی اعضاسنه باندینغی حس ایدردم.

(مابعدی وار)

معلم ناجی

(۱. ماولیان) شرکت مرتبیه مطبعه سی — باب عالی چاده سی نومرو ۵۲

مشهور اولدینی اوزره اظهار اسلامده برنجیلکی احراز
ایدن: رجالدن ابو بکر، صیداندن علی، [۱] موالیدن [۲] زید
بن حارثه، نسادن خدیجه کبرادر. حضرت عمر قرقمیدر.

جناب عثانه (جامع القرآن) (ذی النورین) عنوانلری قرآن
کرمی جمع ایندیکی، صاحب شریعت اقدمزک کرمه لردن (رقیه)
ایله (ام کلثوم) ی تزوج ایندیکی ایچون و برلمشدر.

(مابعدی وار)

— ❦ —

❦ ترز راکن ❦

مؤلفی: امیل زولا

— مابعد —

نهم وار ایسه بندن آلدیلر. بنم سنی سودیکم کی سن بنی
سومه منرسین.»

آغلار، (لوران) ی قوجاقلاردی. برکین خفی ایله ینه دیر
ایدی که:

« آنلره فئالق کلسنی ایستتم. بنی بیوتدیلر. بنی یانلرینه آلوب
سفاتندن وقایه ایندیلر... لکن بر اقلرنی باقلرینه ترجیح ایدر-
دم. آچیقلاقمده صافی هوا آلمه احتیاج شدیدم وار ایدی. ده
پک کوچک ایکن یوللرده توز ایچنده یالین آتق قوشوب شوندن
بوندن صدقه ایستدیرک قبطانه یاشامنی تصور ایدردم. بکا والده
مک آفریقاده بر قبیله ریسنک قیزی اولدینغی سویلدیلر. والدهمی
پک چوق دوشوندیم، قان وسوق طبیعت جهتیهله کندیسینه
چکدیکمی آکلادم، کندیسینی هیچ بروقت ترک ایتیمور آرقه سنده
اصیلی اولدینغ حالده قومساللری طولاشتی ایستردم... آه! نه
کیتک! (قامله) ک خرتلی ایله نفس آلمده اولدینغی اولطده کیهل-
دیکم اوزون کونلری درخاطر ایندیکه حالا متفر ومتهور اولیورم.
آتشک قارشینسده بوزیلوب او طورهرق اعضامک صوغومقده
اولدینغی حس ایندیکم حالده آلقجهسته علاجلرک قابانیشنه باقار
طووردیم. برمدن قیلدانه مازدم، کورلی ایدنجه خالهم بنی تکدیر
ایدردی... صکره لری صو کنارنده کی کوچک اوده مسرات
عظیه بولهرق متلذذ اولدم، فقط آرتق سرملشش ایدم، کوچ
حال ایله یوریه بیلیردم، قوشه جق اولسمه دوشردم. بعده بنی
دیری دیری بومنفور دکانک ایچنه دفن ایندیلر.»

[۱] حین اظهارده سکر ویا اون باشنده ایدی.
[۲] کوله قمتندن.